

دانشکده معماری و هنر

گروه آموزشی فرش

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد فرش

عنوان: تأثیر عوامل فرهنگی بر زیبایی شناسی فرش چهارمحال و بختیاری

استاد راهنما: مهندس حسن عزیزی

دانشجو: ملیحه مهدیان

واژه های کلیدی: فرش، چهارمحال و بختیاری، زیبایی شناسی، فرهنگ، فرهنگ عامه

چکیده:

فرش بافی یکی از عام ترین و مردمی ترین هنر ایرانیان است، به همین دلیل بسیاری از رفتارها، باورها و اندیشه های آنان از هر نوع می تواند در ساختار و شکل گیری فرش تأثیر به سزایی داشته باشد. فرش از فضای فکری هنرمندش و از تمایلات و رویکردهای فرهنگی و زیباشناسانه محیط اطرافش متأثر است. طرح ها و نقوش نمادین به کار رفته در این دست بافته ها بیان گر فرهنگ، آداب و رسوم و اقلیم بافندگان آن ها می باشند که بهترین نمونه های آن را می توان در میان فرش های عشایری و روستایی یافت. یکی از کهن ترین مناطق فرهنگی ایران در عرصه ی فرش بافی روستایی و عشایری، استان چهار محال و بختیاری است.

بافندگان این استان نیز مانند سایر بافندگان اصیل مناطق گوناگون، متأثر از طبیعت و اقلیم، از شکل ها و نمادهای اعتقادی و فرهنگ و تمدن دیار خود الهام گرفته اند و بسیاری از طرح ها و نقش مایه های نمادین را به شیوه ی خاص در هنرهای دستی به خصوص فرش به کار برده اند. تأثیر آداب و رسوم، باورها و اعتقاداتی را که نسل به نسل و سینه به سینه از گذشتگان برایشان به یادگار مانده را می توان در دست بافته های آن ها مشاهده کرد، که این منجر به زیبایی های منحصر به فرد فرش این منطقه با توجه به کاربرد آن ها در بین عامه شده است. از این رو مجموعه عناصر و عوامل فرهنگی که در زیبایی فرش این منطقه تأثیر گذار است بر اساس اسناد کتابخانه ای و تحقیقات میدانی مورد مطالعه قرار گرفته است.